

Н.Б. Хомишинець, студ. (ЛНАУ, м. Львів)

Ю.М. Томашевський, канд. екон. наук, доц. (ЛНАУ, м. Львів)

НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ УРОЖАЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

Страховання виступає як один з найдієвіших елементів фінансової системи, який має забезпечувати захист майнових прав та інтересів суб'єктів господарювання у сільському господарстві. Оскільки виробництво сільськогосподарської продукції найбільшою мірою залежить від природно-кліматичних умов, які суттєво впливають на якість та обсяги одержаного врожаю, нагальною в цих умовах стає необхідність страхування сільськогосподарських культур від несприятливих погодно-кліматичних умов.

Аграрний потенціал України з кожним роком приваблює все більше і більше іноземних інвесторів та банківського сектору. За даними 2011-2015 рр., кредитні портфелі банків в сільському господарстві – найменш збиткові, в порівнянні з іншими галузями економіки. У вказаний період показники «проблемних» кредитів в сільському господарстві знаходилися на рівні 5%. Загальний об'єм виробництва сільськогосподарської продукції Україні складає біля 10% в структурі ВВП країни, що суттєво впливає на її економічні показники і наповненість бюджету.

Це пояснюється тим, що сільське господарство – єдина галузь економіки, яка не постраждала під час кризи 2008 року. Починаючи з цього періоду в сільському господарстві України спостерігається стабільний ріст, а середня рентабельність виробництва уже кілька років підряд залишається на рівні 19-20%, і продовжує поступово збільшуватися, досягаючи понад 30% в окремих господарствах.

Проте, сучасний стан розвитку системи страхування в Україні, поки що не завжди дозволяє ефективно й якісно виконувати функції зменшення фінансових втрат через настання ризиків. В даній галузі, і надалі, існує ряд проблем, які заважають розвитку системи страхування врожаю сільськогосподарських культур. Зокрема, страхові послуги, які пропонуються страховиками сільськогосподарським товаровиробникам, не завжди якісно захищають інтереси страхувальників, а інформація про порядок і умови страхування часто є важкодоступною і неповною. Більшість

тарифних ставок, які використовуються страховиками не збалансовані актуарно, тобто не відображають об'єктивну вартість збитків та ймовірність настання таких ризиків. Умови договорів страхування враховують більшою мірою інтереси страховиків. Страховики не дотримуються часових та технологічних термінів, чим порушують принципи ведення страхового бізнесу.

Страхуванням урожаю сільськогосподарських культур займається незначна кількість страхових компаній України, а тому частка такого страхування у загальному страховому портфелі коливається від 0,5 до майже 36,0%. При цьому, незважаючи на законодавчо-гарантоване державне субсидування, фактичний рівень підтримки з боку держави незначний, а в 2009-2013 роках взагалі відсутній.

Отже, варто серйозно оцінити ситуацію та вжити необхідних заходів. Відновлення субсидійованого агрострахування може суттєво підштовхнути ринок України до розвитку. Важливо, щоб цей процес був прозорим і зрозумілим для всіх учасників ринку. Так це працює в більшості країн, де страхування аграрних ризиків розвивається та покриває більше 50% всього виробництва.

Досвід проведення страхування в ринково-розвинених країнах показує, що сільське господарство в цих країнах постійно отримує фінансову підтримку з боку держави. Відповідної підтримки з боку держави потребує і вітчизняний аграрний страховий ринок. Саме завдяки фінансовій, правовій та організаційній допомозі держави, сільськогосподарським виробникам вдається підняти рівень розвитку сільського господарства на вищий рівень та забезпечити безперебійне та якісне виробництво продовольства в державі. Страхування може стати однією з важливих умов гарантування економічної безпеки і стабілізації фінансового стану виробників сільськогосподарської продукції.